

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XXXVII. Temulentia quædam quasi Idololatria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

*Approbā-
da pia con-
suetudo à
blasphemis
exigendi
Elemoly-
nam.*

tum hîc, aut tacitè prætereundum; quod in complu-
ribus tabernis vinariis in more est, quas boni ac ho-
nesti caupones gubernant, vt si quis vel minimam
blasphemiam, aut iuramentum protulerit, quod in
Dei, vel sanctorum iniuriam, aliquatenus vergat, il-
licò certam pecuniæ multam, in cistula, pro elee-
mosynis, pauperibus erogandis, deponat, ni velit à
Magistratu grauiorem pœnam expectare. Non abs-
re, à maioribus id est sancitum. Prospiciebāt enim,
nullibi locorum frequentiores audiri blasphemias,
quàm vbi potationibus, ac vino indulgetur.

CAPVT XXXVII.

Temulentia quædam quasi est Idololatria.

*In 2. sentē.
dist. 35.*

*Phil. 2.
Quomodo
Ebrietas
induat
speciē Ida-
latriæ.*

*Serm. 31. de
Temp.*

DOctum id primùm ab Alberto Magno hisce
verbis: *Gula & ebrietas, similes sunt Idololatria;
& gulosus atq; ebriosus, ventres vt Deos colunt.* acer-
bitissima proinde est illa Diui Pauli conquestio, quam
de Ebrietatis Idolomania olim instituit. *Multi, in-
quit, ambulat, quos sæpè dicebam vobis, (nunc autem
& stens dico) inimicos crucis Christi, quorum finis inte-
ritus, quorum Deus venter est, & gloria in confusione
ipsorum, & hi sunt qui tam ardentè vino inhiant, vt
nullum vitæ momentum in Deum, in patriam, in a-
micos, omnia verò ad bibendum, ad libandum Bac-
cho, ad ventris ingluuiem farciendam, contulisse
videantur. Bacchus illis pro Deo est. Nonne id, inquit
S. Augustinus, pro Deo colitur, quod abs te præ cæteris
diligitur? isti verò quid vino quid Baccho prius? quid
antiquius? quid magis in votis habent, atq; deside-
rio? Templum ei extructum, vinarium penu. Altare
Abacus, quam vulgò credentiam appellant, vbi lō-
ga scyphorum, atq; poculorum series instructa. Sa-
cro-*

rorum ministri, pocillatores, ac pincernæ. victima vinum. Cæremonia, propinationes diuersæ, sedendo, stando, geniculando, cubando. Et sicut veri Dei cultores, primò quærunt regnum Dei, ac iustitiam eius: sic Bacchiculis hisce, prima cura est, ventrem molliter excipere, & cuticulæ illecebris, in qua Bacchus dominatur, morem gerere.

Sunt qui putent hanc ventris & Bacchi culturam illa Ethnicorum Idololatria multò esse nequiorẽ. quid causæ? adorabant illi pro Deo, ligna, lapides, æra, argentum, aurum. quid isti? saccum stercoreibus farum, vtpote ventrem, indignum homine scelus.

Peior quãdam tenus habita Ebrietas, ipsa Ethnicorum Idololatria.

Verùm quid agitis temulenti? quo ruitis? quæ vos veri Dei capit obliuio? nil cogitatis? nil sapitis? nil anhelatis præter vinum? an in vino vestra beatitudo? summa quin potius miseria. quæ enim maior calamitas quàm Dei oblitum esse? id de vobis affirmat Dominus per Prophetam: *Adimpleti sunt, vino, & saturati dapibus atque epulis, & leuauerunt cor suum, & obliui sunt mei.* quid reponetur vobis? *Ita fiet, inquit Augustinus: vt in morte obliuiscatur tui Deus, qui dum viueres, oblitus es eius.*

Osee 4.

Ser. 53. de Temp.

Et veram quandoque Idololatriam ex Ebrietate fluxisse, ni sacra Scriptura testaretur, quis crederet? illud nimis quàm apertum est eius rei testimonium, quando Moysè absente populus Iudaicus, sedit manducare & bibere, & postea surgens, auro conflatum vitulum adorauit pro Deo, qua de re idem sanctus Augustinus: *Populus Iudaorum postquam vinum plus, quàm oportebat, accepit, idola sibi fabricari fecit, & in honore ipsorum Idolorum, cepit phrenetico choros ducere more, diuersisq; saltationibus membra torquere.*

Exod. 32.

Ser. 231. de Temp. qui est 1. de Ebriet.

Ingenuos ac Germanos non decet animos, abie-
ctam ad eò seruire seruitutem, & tam vilis atq; con-
tempti Domini, vilius, abiectius, atque contemptius
mancipium esse. quin agite, iugum istud excutite,
Vero Deo seruire, illud demùm est verè regnare.

CAPVT XXXVIII.

*Temulentia, Dæmoni quodammodo vendit ho-
minis animam.*

*Dæmonis
astus in de-
cipiendis
temulentis.*

Pellecturus áuceps auiculam, vt nassæ infidens,
aut retibus, decepta capiat, inescat prius earũ
rerum dulcedine, quibus præcipuè delectatur.
Et Dæmonis hic astus est, in supplantandis, ac fal-
lendis hominibus, Ebrietati plus satis addictis, pro-
posita vini suauitate, primùm allicit, vt bibant; aucta
deinde, atq; irritata cupiditate, instigat vt largius po-
tent; inebriatos demùm, in suam omninò potesta-
tem redigit, & animam, cuius indipiscendæ caussa,
mille artes excogitat, ac molitur, arbitrio suo obti-
net, possidetq;.

*Temulen-
torum stul-
ticia ven-
dentium
animas
immorta-
les Dæmo-
ni pro tam
breui ac
vili volu-
ptate.*

En ò temulenti, breuiusculam vobis Dæmon ap-
ponit voluptatulam, ex immoderata vini libatione
percipiendam, pro ea, quasi precio quodam, petit a-
nimam tuam; & tu oblatam acceptas illecebram!
Dæmon animam occupat ex cõdicto, vt rem suam.
Annon hoc est animam veluti venum prostituisse
Dæmoni? Res mira, pro tam breui voluptate, digi-
tum non patereris abscindi tibi, & anima tibi, digito
quàm preciosior, venalis est? eam Dæmoni malitio-
sè relinquis occupandam? æterna siti cruciandam!
nec aquæ guttula, diuitis epulonis exemplo, refocil-
landam s̄mò illorum potu inebriandam, de quibus
Dauid: *Botrus eorum botrus amarissimus, fel Draco-*

num